



PEFC - NORGE
Postboks 1438 Vika
0115 OSLO

Saksbehandler, innvalgstelefon
Trond Rian, 74 16 80 89

(via mail@pefc.no)

Uttalelse til revidert Norsk PEFC skogstandard

Landbruksavdelingen hos Statsforvalteren i Trøndelag har følgende kommentarer:

Generelle kommentarer. Både nåværende PEFC og dette utkastet har flere formuleringer av typen «skal en legge vekt på» og «fortrinnsvis». Det er i utgangspunktet fornuftig at det finnes tilpasningsmuligheter i en utendørs næring, men slike formuleringer gir små muligheter for ekstern miljørevisjon til å påse at hovedregel følges, da det enkelte valget som skiller seg fra en slik hovedregel i seg selv ikke er et avvik. Det står derfor i fare for å bli en sovende miljøregel. Spesielt problematisk blir dette under kravpunkt terrengtransport, som det kommenteres nedenfor.

Kravpunkt 3 planlegging i skogbruket

Vi registrerer at det er kommet inn hensyn i forhold til å ivareta skogsdrifter i rasfarlig terreng. Dette er positivt, og vil også samsvare bra med kommende revisjon av vernskogforskriftene i kommunene.

Kravpunkt 8 bevaring av skogarealet

Det er kommet inn en ny bestemmelse om skogeier ikke skal foreta mer enn 5 % irreversibel omdisponering av skogarealet sitt. Tanker om å begrense avskoging er positiv, men slik dette punktet er utformet får det neppe særlig praktisk betydning. Omdisponering av for ung skog (hkl 3 og 4, ofte gran) på god bonitet – som skjer i ganske stor skala – vil fortsatt kunne skje.

Kravpunkt 14 terrengtransport

Dette kapitlet preges av velmente men lite forpliktende formuleringer, og gjør at unntak fra angitt hovedregel i PEFC potensielt kan bli brudd på aktsomhetsplikten i naturmangfoldloven, bestemmelser i forurensingsloven og § 8 skogloven. Vi registrerer at det gjennomføres drifter i slutten av en nedbørrik september (på bæresvak mark (inkl myr) i lavereliggende skogområder. Da har en allerede i planleggingen droppet en gjennomføring på den tiden hvor det er mulig å oppnå tele og snødekt mark.

Det er dog positivt at stans i drifta nevnes om et mulig avbøtende tiltak, da dette kan bli nødvendig med et mildere og våtere vinterklima. Anlegg av midlertidig bru, nevnes også. Dette kan fungere, men under gitte forhold uten andre tiltak kan slike krysninger likevel gi massiv erosjon til vassdrag.



Det burde under dette punktet settes krav til at drifter som direkte berører myrer og vassdrag med anadrom fisk eller andre spesielle miljøverdier, som elvemusling, kun skal gjennomføres med forhold som tele og snødekt mark.

Kravpunkt 15 Langsiktig virkesproduksjon

Minstealder for hogst. Vi gjengir her vårt innspill fra starten av revisjonen da vi ikke kan se at denne problematikken heller ikke er tilstrekkelig ivaretatt i ny versjon:

«Areal som skal være skogareal videre: I Trøndelag er en for stor del av avvirkingen konsentrert om kulturskog i hkl 4 (i enkelte kommuner dokumentert til mellom 40 og 50 % av hogstvolumet). Vilårene for å avvike fra minstealder bør gjøres mer objektive og konkrete. I dag skjer både ny bonitering og overdrivelse av råte/vindfallproblematikk for å omgå minstealderkravet. Det gir også rom for at ulike tømmerkjøpere kan komme til ulike konklusjoner for samme bestand, noe som er uheldig. Fylkesmannen erfarer også - etter kontakt med aktørene - at det ikke har vært på plass et tilstrekkelig system for loggføring av dokumentasjon når man velger å avvike fra minstealder. Dette bør også tydeliggjøres bedre som et krav i ny PEFC.

Råte. Analyser fra daværende institutt for skogøkonomi har en grenseverdi på 50 % råte i brysthøyde i i hogstklasse 3 for at hogst skal være lønnsomt. Legger man til klimaargument kan det argumenteres for at inngang med 50 % råte i brysthøyde bør være terskelverdi i forhold til dagens minstealder. Vindfall. Skogbrand har 50 % vindskade som terskel for totalskade. Samme utgangspunkt bør inn i PEFC.

«Areal der det skjer en lovlig omdisponering: Fylkesmannen erfarer at det tidvis settes i gang hogst basert på løselige opplysninger fra grunneier om omdisponering til jordbruksformål. Opplysninger som ikke trenger å stemme med virkeligheten.

For nydyrking bør det stilles som krav at skogeier framviser godkjenningsvedtak fra kommunen.

For skog til innmarksbeite eksisterer det i dag ikke noe krav om offentlig godkjennelse. Ikke alle beiteprosjekt like gjennomtenkte. For noen arealer skjer verken klargjøring for beite eller nyplantning. Her kan PEFC gi mer innhold til «skogens bidrag til opptak og lagring av karbon» ved å stille sterkere krav. Det kan settes som vilkår at planene er forelagt kommunen, og en kan be om kommunens tilbakemelding på om dette er bærekraftig tiltak. Eksempelvis forekommer hogst av yngre granskog på høy bonitet til beite selv om grunneier har gammel gjengrodd kulturmark. Årsaken til er at ryddingen av granskogen ikke gir en utgift, tvert om en inntekt, men den gamle kulturmarka krever en egenandel.

Etter vårt syn bør en ikke ha andre innganger enn lovlig omdisponering, konkretiserte innslagspunkt for råte og vindfall samt en åpning opp mot betydelige insektsangrep.»

«Ungskogfelt skal følges opp». Statsforvalteren er svært enig i utsagnet, som vel er en ny formulering. Vi konstaterer dog at ungskogpleie fortsatt ikke er lovpålagt og stiller spørsmålstegn med bruken av «skal» i denne konteksten.

Kravpunkt 19 Gjødsling og næringsbalanse

Landbruksdirektoratet er dessverre noe upresis i sine krav til gjødsling i tilskuddsordningen. Der det heter at det er krav til «gjødsling med kalsiuminnhold». Dette er tatt ut av kontekst fra rapport M174 2014 som bygger den gjødsling som brukes til helikopter gjødsling, dvs Yara opti-kas pr i dag.

En liten andel av gjødslingen skjer ved skogeiers eget arbeid. Statsforvalteren registrer at det i disse tilfeller ofte benyttes det man har for hånden dvs fullgjødsling. Denne har lavere innhold av kalsium og



inneholder både fosfor, svovel og kalium. De siste er næringsstoffer som ikke finnes i den tilpassede skoggjødsel, og må sies å være skadelige stoffer å spre i utmarka.

Selv om dette ikke utgjør stor aktivitet er det uheldig og noe PEFC kan adressere. Vi foreslår følgende tekst: «*Det skal benyttes gjødsel med forhøyet kalkinnhold og uten innhold av fosfor og svovel*».

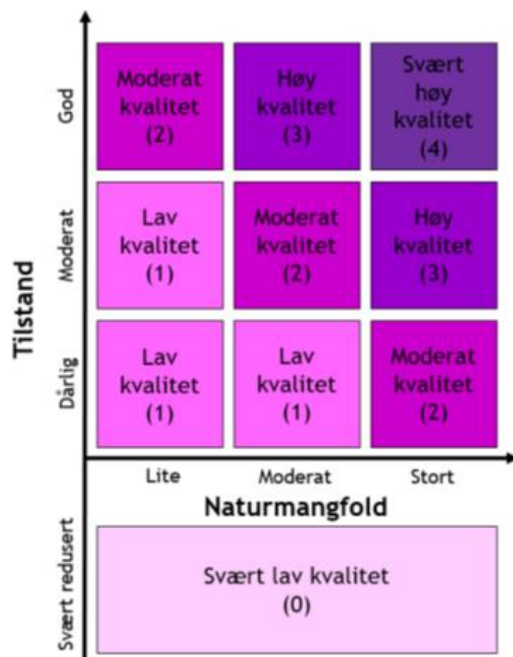
Kravpunkt 22 Nøkkelbiotoper

Under pkt konsultasjon med miljøbaser der det foreligger kartfestet informasjon som ikke tidligere er vurdert ved utvelgelse av nøkkelbiotoper :

«Naturtyper med «sentral økosystemfunksjon» kartlagte etter Miljødirektoratets instruks, med registrerte NIN-egenskaper som indikerer at det kan være viktige livsmiljøkvaliteter. «

Vi oppfatter dette som et forsøk på en oversettelsesnøkkel for når en NIN registrering må MiS vurderes noe som var vesentlig enklere etter de gamle naturtypene iht DN håndbok 13.

Oversettelsen er viktig og har vært en utfordring i skogområder der nye NIN 2.0 registreringer har blitt til. NIN 2.0 har en kompleks verdiskala og økologisk kvalitet i NIN 2.0 naturtyper bygger på denne skalaen :



Vi stiller derfor spørsmål på om definisjonen i utkastet til ny PEFC er klargjørende nok.

Kravpunkt 27 Vannbeskyttelse

Det opereres med bekker med bredde over og under 1 m, med tilhørende kantsonehåndtering. Det bør vurderes om dette heller skal byttes ut med bekker med årssikker vannføring. Det harmonerer også med begrepsbruken i § 11 i vannressursloven. Bekker med årssikker vannføring finnes riktignok ikke definert i noen base, men bredden på en bekk er også høyst varierende over en strekning.

Det påpekes at det skal tas særlig hensyn langs viktige gytebekker. Hva om er viktige gytebekker foreligger normalt ikke definert i tilgjengelig baser. Anadrome vassdrag og vassdrag med elvemusling bør



nevnes spesielt. Disse finnes normalt godt definert i GIS data, og dårlig håndtering av disse vil kunne komme i konflikt med bærekraftforskriften i skogbruket, forurensingsloven og naturmangoldloven. Norge har et europeisk ansvar for arten evlemusling. Den er særlig sårbar i forhold til erosjon, og er derfor en nøkkelart når skogbruket skal ivareta miljøverdier i et villere og våtere klima. I Trøndelag er en skogsdrift som ga massiv erosjon i to elvemusling vassdrag anmeldt av Statsforvalteren og fratatt driftstilskudd.

Med hilsen

Magnhild Melandsø (e.f.)
seksjonsleder
Seksjon skogbruk og arealforvaltning

Trond Rian
fylkesskogmester
Seksjon skogbruk og arealforvaltning

Dokumentet er elektronisk godkjent